



Lietas Nr. C36028114
Lietas arhīva Nr. C-0281-14

SPRIEDUMS Latvijas Republikas vārdā

Talsu rajona tiesa

tiesnesis A. Jēkabsons

2014.gada 2.aprīlī izskatīja rakstveida procesā Talsos, K.Mīlenbaha ielā 2, civillietu **/pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturīdzekļu piedziņu**. Tiesa

konstatēja:

/pers. A/(turpmāk - prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/(turpmāk - atbildētājs) par uzturīdzekļu piedziņu dēlu /pers. C/ un /pers. D/ uzturam.

Prasībā norādīts, ka bērni atrodas prasītājas apgādībā. /pers. D/ mācās /iestādē/. Atbildētājs ir otrās grupas invalīds. Atbildētājs nesniedz materiālu atbalstu. Prasītājas ģimenei noteikts trūcīgās ģimenes statuss. Lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja katra bērna uzturam valsts noteikto uzturīdzekļu minimumu 96.00 EUR mēnesī.

Pieteikums pamatots uz Civillikuma 179.pantu.

Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklaušanās tiesas sēdē.

Atbildētājam, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.²¹ panta noteikumiem, 2014.gada 21.janvārī nosūtīts uz deklarēto dzīvesvietu prasības pieteikums ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma saņemšanas dienas iesniegt Talsu rajona tiesā rakstveida paskaidrojumus, bet tiesas sūtītā korespondence atgriezta atpakaļ ar VAS „Latvijas Pasts” atzīmi, ka adresāts nav sastopams.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta nosacījumiem, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt Civilprocesa likuma 56.¹ panta pirmās daļas 3. punktā noteikts, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.panta noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti, septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.²¹ panta otrās daļas noteikumiem, paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai. Pie minētiem apstākļiem, tiesnesis atzīst, ka atbildētājam par prasību ir paziņots pienācīgā veidā, un lieta izskatāma rakstveida procesā.

Civilprocesa likuma 250.²⁵ panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.²² panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Tiesa atzinusi, ka lieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Saskaņā ar dzimšanas apliecībām, 1998.gada 13.jūlijā dzimušā /pers. C/ un 2001.gada 6.janvārī dzimušā /pers. D/ tēvs ir /pers. B/, bet māte /pers. A/(l.7., 8.lpp.).

Lietā nav strīds par to, ka bērni dzīvo kopā ar prasītāju, kura realizē ikdienas aizgādību, un savu iespēju robežās apgādā bērnus, atbilstoši Civillikuma 177. un 179.pantu prasībām.

Civillikuma 179.panta pirmajā un ceturtajā daļā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Šā panta 5.daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Jēdziens „bērna uzturēšana” saistīts ar Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā noteiktajiem kritērijiem, proti, bērna ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam), kas ņemami vērā, nosakot uzturlīdzekļu apmēru un samērojams ar abu vecāku mantisko stāvokli.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam” 2.punkts nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi” 2.punkts (kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī) nosaka, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros 320 EUR. Līdz ar to, no 2014.gada 1.janvāra minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam ir 80.00 EUR jeb Ls 56,22 mēnesī, no septiņu gadu vecuma ir 96.00 EUR jeb Ls 67,47 mēnesī.

No minētā izriet, ka prasītāja prasības pieteikumā kļūdaini norādījusi un aprēķinājusi minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam no septiņu gadu vecuma, proti, tas prasības pieteikumā norādīts 96.04 EUR apmērā.

Vecāka pienākums dot uzturlīdzekļus savam bērnam ir absolūts pienākums, kurš noteikts ar likumu un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Tiesa uzskata, ka nav pieļaujams bērna tiesību uz pilnvērtīgiem dzīves apstākļiem aizskārums un tādēļ, ņemot vērā, ka atbildētāja pienākums, atbilstoši Civillikuma 179.pantam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem, (piemēram, nekustamas vai kustamas mantas atsavināšana par labu prasītājai, lai viņa nepieprasa uzturlīdzekļus bērnu uzturam) ir nodrošināt savu bērnu uzturēšanai uzturlīdzekļus, tādēļ uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami bērnu uzturam valsts noteiktā minimuma apmērā.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā piemērojama minētā likuma un Ministru kabineta noteikumu normas, jo bērni dzīvo kopā ar prasītāju, atrodas viņas apgādībā un atbildētāja pienākums ir dot uzturlīdzekļus 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Tiesa atzīst, ka ir pamats uzturlīdzekļus piedzīt no prasības iesniegšanas dienas, tas ir, 2014.gada 17.janvāra, jo ar prasības celšanas dienu prasītāja uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei (sk. LR Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr. SKC- 254).

Tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadības sasniegšanai, kā lūdz prasītāja, jo ar pilngadības sasniegšanu bērns īsteno savas tiesības paši un izbeidzas aizbildnība.

Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvojami prasītāji - prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Savukārt Civilprocesa likuma 42.pantā noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (12 x 192.00 EUR = 2304.00 EUR).

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta (b) apakšpunktu, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 326.90 EUR(320.10 euro plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 euro) apmērā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 40.pantu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5.84 EUR apmērā, ko veido izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.¹, 205., 250.²⁵, 250.²⁷ panta, tiesa

nosprieda :

Prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēlu /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, personas kods /pers. kods/, uzturam 96.00 EUR (deviņdesmit sešus euro) katram bērnam mēnesī, bet ne mazāk par 30% apmēru no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, sākot no 2014.gada 17.janvāra līdz bērnu pilngadības sasniegšanai.

Uzturlīdzekļi ieskaitāmi /pers. A/ bankas kontā Nr. /konta numurs/, AS „Swedbank”.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij tiesas izdevumus: ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5.84 EUR (piecus euro 84

centus), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka - Valsts kase, kods TRELLV22 **un valsts nodevu 326.90 EUR(trīs simti divdesmit sešus euro 90 centus)**, kas jāieskaita Valsts kasei, reģ. Nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt 10 dienu termiņu labprātīgai izpildei no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnesis

A. Jēkabsons